

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

АПАРАТНЕ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Галузь знань	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
Шифр та назва спеціальності	171 Електроніка
Назва освітньо-професійної програми	Електроніка та комп'ютерна діагностика автомобілів
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Електроніки, автоматизації та метрології
Кафедра	Метрології, якості та стандартизації
Статус освітньої компоненти	ОК-12 ОПП «Електроніка та комп'ютерна діагностика автомобілів»
Форма навчання	Денна

ВИКЛАДАЧІ

ВОЛЯНСЬКИЙ Сергій Володимирович
Старший викладач кафедри метрології, якості та стандартизації

sergey.v2003@gmail.com

Консультації: Щосереди з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год.,
ауд. 215

ОВЧАРОВ Юрій Вікторович,
доцент кафедри метрології, якості та стандартизації,
к. т. н., доцент

y.v_ovcharov@suitt.edu.ua

Тел.: +380632709037

Консультації: щопонеділка з 14⁰⁰ до 17⁰⁰
год., ауд. 301 (головний корпус)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ

Анотація до освітньої компоненти

Курс «Апаратне та програмне забезпечення інформаційних систем» є одним із основних засобів розвитку логічного й алгоритмічного мислення студентів, формує необхідні навички програмування, які достатні для опрацювання завдань, пов'язаних з їх подальшою практичною діяльністю. Оволодіння мовами програмування дає можливість застосовувати їх для використання загально інженерних та спеціальних дисциплін, для аналізу і моделювання пристроїв, процесів і явищ, пошуків оптимальних рішень з метою підвищення ефективності виробництва і вибору найкращих способів реалізації цих

	рішень, опрацювання і аналізу результатів експериментів.
Мета освітньої компоненти	Навчання базовим знанням програмування, в обсязі, необхідному для формування вміння застосовувати мови програмування для аналізу різноманітних явищ у професійній діяльності.
Компетентності, формуванню яких сприяє освітня компонента	ЗК5. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ФК5 (СК5). Здатність застосовувати відповідні математичні, наукові й технічні методи, сучасні інформаційні технології і комп'ютерне програмне забезпечення, навички роботи з комп'ютерними мережами, базами даних та Інтернет-ресурсами для вирішення інженерних задач в галузі електроніки.
Результати навчання	<p>ПРН-1 (P1) Описувати принцип дії за допомогою наукових концепцій, теорій та методів та перевіряти результати при проектуванні та застосуванні приладів, пристроїв та систем електроніки. Використовувати документацію, пов'язану з професійною діяльністю, із застосуванням сучасних технологій та засобів офісного устаткування; сприймати та використовувати іноземні мови, включаючи спеціальну термінологію, для проведення пошуку літератури та перекладу текстів зарубіжних авторів з технічної та фахової тематики.</p> <p>ПРН-5 (P5) Використовувати інформаційні та комунікаційні технології, прикладні та спеціалізовані програмні продукти для вирішення задач проектування та налагодження електронних систем, демонструвати навички програмування, аналізу та відображення результатів вимірювання та контролю.</p> <p>ПРН-6 (P6) Застосовувати експериментальні навички (знання експериментальних методів та порядку проведення експериментів) для перевірки гіпотез та дослідження явищ електроніки, вміти використовувати стандартне обладнання, планувати, складати схеми; аналізувати, моделювати та критично оцінювати отримані результати.</p> <p>ПРН-8 (P8) Визначати та ідентифікувати математичні моделі технологічних об'єктів при розробці у комп'ютерному середовищі нових складних електронних систем та виборі оптимального рішення..</p> <p>ПРН12. Вміти використовувати різноманітне спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування типових інженерних задач у галузі автоматизації, зокрема, математичного моделювання, автоматизованого проектування, керування базами даних та знань, методів комп'ютерної графіки.</p> <p>ПРН-17 (P17) Демонструвати навички проведення експериментальних досліджень, пов'язаних з професійною діяльністю; вдосконалювати методики вимірювання; контролювати достовірність отриманих результатів; систематизувати та аналізувати дані, отримані експериментальним шляхом.</p> <p>ПРН-18 (P18) Застосовувати методи математичного моделювання і оптимізації електронних систем для розробки автоматизованих та роботизованих виробничих комплексів</p>
Обсяг освітньої	Загальний обсяг освітньої компоненти: 6 кредитів ЄКТС (180 годин). Лекцій – 40 годин, лабораторних – 40 годин,

компоненти	самостійних 100 годин
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання освітньої компоненти	Освітня компонента викладається на 1-му курсі 2 семестр

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Тема 1.1	<i>Основні відомості про програмування</i> Вступ. Етапи розвитку комп'ютерної техніки та мов програмування. Методи числення. Блок-схеми
Тема 1.2.	<i>Мова програмування C++</i> Загальна структура C-програми. Змінні, константи та типи даних
Тема 1.3.	<i>Використання визначених символічних констант</i> Визначення символічних констант і макросів директиви препроцесора
Тема 1.4.	<i>Дії: що робить програма</i> Оператори та засоби введення та виводу даних. Запис та використання розрахунків (формул)
Тема 1.5.	<i>Умовні оператори</i> Форми запису умов та логічних виразів. Використання всіх форм запису умовного оператора if. Принципи використання умовного оператора switch
Тема 1.6.	<i>Оператори циклів</i> Особливості роботи з циклами. Оператор циклу for (перелічення) Оператор циклу while (з перед умовою). Оператор циклу do-while (з після умовою)
Тема 1.7.	<i>Функції та процедури</i> Загальні поняття про функцій та процедур. Опис та особливості використання функцій та процедур
Тема 1.8.	<i>Структури даних</i> Способи реалізації структур даних. Відмінність між формальними та фактичними параметрами Призначення хеш-таблиць. Призначення масивів, списків, стеків, черг
Тема 2.1.	<i>Об'єкти</i> Загальні відомості про об'єктне програмування. Властивості та дії з об'єктами
Тема 2.2.	<i>Вкладка Standard</i> Робота з об'єктами для створення інтерфейсу вікон

Тема 2.3.	<i>Вкладка Additional</i> Робота з додатковими об'єктами, які розширюють можливості для створення інтерфейсу вікон
Тема 2.4.	<i>Вкладка Win32</i> Об'єкти, які забезпечують підключення до програми інтерфейсних елементів, що використовуються у попередніх версіях
Тема 2.5	<i>Вкладка Dialogs</i> Об'єкти, які дозволяють створювати діалоги з користувачем програми
Тема 2.6.	<i>Вкладка TeeChart</i> Перелік об'єктів (бібліотек) побудови графіків
Тема 2.7.	<i>Вкладка InterBase</i> Загальний опис основних компонентів для роботи з таблицями баз даних
Тема 2.8.	<i>Вкладка DBE</i> Доданкові об'єкти для роботи з базами даних
Тема 3.1.	<i>Систему MatLAB</i> Введення в систему MatLAB. Особливості використання калькуляторного режиму
Тема 3.2.	<i>Прості арифметичні дії</i> Запис та використання змінних, констант та математичних операцій
Тема 3.3.	<i>Спеціальні математичні функції</i> Використання загальних та спеціальних функцій.
Тема 3.4.	<i>Матриці</i> Принципи роботи з матрицями
Тема 3.5.	<i>Графіки</i> Використання функцій побудови графіків. Налаштування параметрів та поля виводу графіків
Тема 3.6.	<i>Оператори управління обчислювальним процесом</i> Основні оператори для автоматизації розрахунків
Тема 3.7.	<i>Створення М-файлів в середовищі MatLAB</i> Використання редактора script-файлів для автоматизації розрахунків
Тема 4.1.	<i>Введення в мову програмування PYTHON</i> Структура програми. Редактори для роботи. Типи даних та оператори введення та виводу

Тема 4.2.	<i>Розгалуження</i> Використання умовних операторів
Тема 4.3.	<i>Цикли</i> Оператори циклічних конструкцій
Тема 4.4.	<i>Масиви</i> Використання даних типу масиви
Тема 4.5.	<i>Функції</i> Створення та використання функцій користувача
Тема 4.6.	<i>Комплексні числа</i> Особливості роботи з комплексними типами даних
Тема 4.7.	<i>Стандартні модулі</i> Перелік модулів, об'єктів, підпрограм для вирішення близьких за тематикою задач засобами мови Python Використання вбудованих модулів (написані на мові C), які забезпечують доступ до функціональних можливостей системи, а також модулів, написані на Python, які забезпечують стандартизовані рішення для багатьох проблем, які виникають у щоденному програмуванні.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Войтенко В.В. Морозов А.В. Теорія та практика (мова C++). Житомир, 2002.
2. Винник В. Ю. Основи програмування мовою C++ . Житомир, 2008.
3. Лазарєв Ю. Ф. Довідник з MATLAB / Електронний навчальний посібник з курсового і дипломного проектування. – К.: НТУУ "КПІ", 2013. 132 с.
4. А. В. Яковенко; Універсальний математичний пакет MATLAB і типові задачі обчислювальної математики – Київ: КПІ ім. І.Сікорського, 2018. 195с.
5. Костюченко А.О. Основи програмування мовою Python: навчальний посібник. Ч.: ФОП Баликіна С.М., 2020. 180 с.
6. Юрченко І.В., Сікора В.С. Програмування мовою Python: навчальний посібник. – Чернівці. Чернівецький національний університет, 2022.-104с.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Щосереди з 11⁵⁰ до 13¹⁰ год., ауд. 215 – ст.викл. С.В. Волянський

ЗАГАЛЬНА СХЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином: <i>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт)</i>
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням освітньої компоненти		

ПОЛІТИКА ОПАНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Відвідування: Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах освітньої компоненти. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. При проведенні занять в онлайн режимі, присутність здобувача враховується у разі відкритого вікна.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах освітньої компоненти, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. При виявленні плагіату робота не оцінюється, а виконується повторно зі зміною завдань.

Умови зарахування пропущених занять: наявність конспекту та індивідуального завдання.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.